

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

68. An qui dixit peccatum oblitus alicujus circumstantia, satisfaciat postea in alia confessione explicando gravitatem circumstantiae oblitae? Ex p. 1. tr. 7. res. 45.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Circumstant. aggrau. Ref. LXVII. &c. 377

quae ipsius est actus, reuenter ac pie fiat, qui sic oras. magnam committat in Deum irreuerentiam, valde erga illum impietate habeat.

2. Confirmatur: quia quis non iudicat magnam fore irreuerentiam, si quis Principi suo loquatur, ab eoque petat aliquid, ac interim hostiliter ab eo auertatur, & dorsum ei vertat: Ita vero se ad Deum habet ille, qui vocaliter ipsum orat, & interim eum mortaliter offendit: per peccatum enim mortale auertitur a Deo, tanquam a fine ultimo, ipsique inimicus efficitur. Per talem ergo orationem valde se habet irreuerenter ad Deum, ac per consequens peccat notabiliter contra virtutem Religionis. Vnde ex his concedit Syluius, quod aliquis toties peccat mortaliter, quoties orat perseverans in affectu peccati mortalis, & in voluntate illud committendi. Concedit etiam, quod si aliquis orationem interrumpit, ut obscena animo obsceno loquatur, vel ut cum adnente meretrice fornicetur, vel ut inimico sibi obuioso lethale vulnus infligat, praeter peccatum luxuriae, aut odij, etiam peccabit grauius contra reuerentiam Deo debitam.

3. Sed si haec essent certa, facit Deus, quod multi in lethale crimen saepius non incidere: & ideo recte Pater Suarez, circa praesentem casum non ita fatetur ut Syluius, sed cum formidine loquitur. Sic enim ait: *de Religione, tom. secundo, libr. tertio, cap. 4. numero 15.* Est mihi verisimile, si quis dum vocaliter orat in delectatione & cogitatione motose delectatur, peccatum mortaliter contra castitatem, etiam peccare per circumstantiam contrariam Religioni, vel venialiter aggrauantem, quod certum, vel etiam mortaliter, quod licet sit incertum, timendum est, quia videtur grauis Dei irreuerentia. Ita ille.

4. Verum ego satis probabiliter puto contra Syluium in casu proposito non adesse peccatum lethale: quia, ut fatetur ipsemet Syluius, Minus est orando consentire turpi cogitationi occurrenti ex humana fragilitate, quam ex malitia, vel odio perseverare in voluntate committendi aliquod peccatum mortale. Sed quicquid asserat Syluius, si quis orat non solum in peccato mortali, sed etiam cum proposito actuali, & voluntate peccandi mortaliter, non peccat, ut docet Sanchez *in ipsius tom. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 9. num. 3.* & alij. Ergo, &c. Confirmatur, quia qui orat sine aliqua intentione, videtur gratiam irreuerentiam afferre Deo: & tamen non est certum talem peccare mortaliter. Vide Trullench *in Decalogum, tomo primo libr. 1. cap. 7. dub. 10. num. 6.* & alios. Ergo, &c.

2. Notandum est tamen hic obiter, quod qui vouit aliquo die ieiunare, non toties peccat, quoties in illo die carnes comedit, & ita aduersus Suarez *de Religione, tom. 2. lib. 4. cap. 7. num. 12.* docet nouissime Paulus Layman *in Theolog. mor. lib. 4. tract. 4. cap. 3. num. 3.* fed ego de hac quaestione alibi etiam egi *in tract. de ieiunio, resol. 45.*

Sup. hoc in Resol. 1. not. praeterit, & in eodem §. in fine, & in Resol. 5. vlt. in principio, & in tom. 4. tr. 6. Ref. 82. & 83. & in alio §. eorum not.

RESOL. LXVIII.

An qui dixit peccatum oblitus alicuius circumstantiae, satisfaciat postea in alia confessione explicando grauitatem circumstantiae oblita? Ex part. 1. tractat. 7. Resolut. 45.

§. 1. **R**espondet negatiue Nugnus *in addit. ad 3. part. tom. 2. quest. 9. art. 1. dub. 2.* vbi sic asserit: [Quando multa peccata sunt eodem actu, ut quando quis furatur bona Ecclesiae, non sufficit, se accusare de furto: similiter, quando quis occidit Clericum, non sufficit se accusare de homicidio: sed in utroque casu debet explicari sacrilegium: atque adeo si obliuiscatur illius circumstantiae, debet postea de illa se accusare. Sed tunc est dubium, utrum sufficiat confiteri illam circumstantiam, secundum se; an vero sit necessarium illam confiteri per modum circumstantiae, dicendo totum peccatum simul fuisse, scilicet, furtum cum sacrilegio: Angelus dicit, hoc secundum esse necessarium. Et ista sententia videtur mihi magis vera: quia aliter non vere explicatur malitia. Et hoc magis certum est, quando peccatum ordinatur ad alterum, ut quando quis furatur ad mactandum.] Ita Nugnus.

2. Sed Suarez *in 3. part. disp. 21. sect. 2. num. 8.* & 9. *Coninch de Sacram. disp. 7. dub. 7. n. 60.* Reginaldus *in praxi, tom. 2. lib. 6. c. 1. n. 141.* Filiucius *tom. 1. tract. 7. cap. 4. n. 80.* & alij, contrarium docent: in casu tamen, quo tam peccatum, quam circumstantia possunt separatim sufficienter explicari. Et ideo, qui iurauit non percutere Clericum, aut ieiunare in vigiliis, sed postea Clericum percussit, aut ieiunium in vigiliis perrexit, & in Confessione solum expressit, se Clericum percussisse, aut ieiunium perrexisse, nullam habens iuramenti memoriam, satisfaciet in alia Confessione, dicendo, se licitum iuramentum perrexisse. Et idem dicendum est de voto.

3. Similiter, qui furatus est calicem, sed in Confessione ex obliuione dixit se furtum commisisse, non expressa circumstantia calicis: in secunda Confessione satisfaciet dicendo, se mortale sacrilegium commisisse. Et ideo doctrina Nugni *vbi supra*, intelligenda est cum distinctione Suarez, & aliorum.

RESOL. LXIX.

An Sacerdos, vel initiatus sacris Ordinibus, si aliquem percutiat, teneatur explicare in confessione hanc circumstantiam? Ex part. 1. tract. 7. Resol. 8.

§. 1. **T**eneri docet Nugnus *in addit. ad 3. part. tom. 2. quest. 9. art. 2. dub. 3. conclus. 5.* vbi sic asserit: [Quando initiatus sacris Ordinibus occidit, vel abscindit membrum alterius, vel notabiliter percutit, vsque ad effusionem sanguinis, teneatur explicare, se esse initium saeris: quia hoc maxime repugnat proprio statui propter irregularitatem annexam. Et credo etiam probabiliter, quod Sacerdos teneatur explicare, se esse Sacerdotem: quia effusio sanguinis maxime repugnat Sacerdotio.] Ita ille.

2. Sed, si aliquis dictam circumstantiam taceret,

Ii 3 non

RESOL. LXVIII.

Si quis in die ieiunij saepius comedit carnes, & lacticia, quaeritur, an distincta peccata commiserit, & in confessione aperienda?

Et notatur, quod qui vovit aliquo die ieiunare, non toties peccat, quoties in illo die carnes comedit. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 156. alias 157.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue, & ita docet Coninch *de Sacram. disputat. 7. dub. 5. numero 42.* vbi sic ait: In Quadragesima comedere saepius per diem, & comedere carnes, & comedere oua, sunt singula particulariter & distinctis praecipis prohibita, vnde singula habent distinctam prohibitionem Ecclesiae, eiusque fini repugnantiam, quod inde patet, quod vnum saepe sine altero permittatur, & consequenter continent distinctam malitiam in confessione explicandam. Ita ille.

Thm. 1.